

11.05.2017

LJ/6

6 Liikuntastrategian 2013-2017 seuranta

HEL 2017-005138 T 00 01 01

Päätösehdotus

Liikuntalautakunta päättää merkitä tiedoksi liikuntastrategian raportin vuosilta 2013 – 2017.

Esittelijän perustelut

Liikuntalautakunta hyväksyi 13.11.2012 Helsingin liikuntastrategian vuosille 2013–2017 ja lähetti sen kaupunginhallitukselle, joka merkitsi sen 10.12.2012 tiedoksi. Liikuntastrategian on esityslistan liitteenä.

Strategian päätavoitteita ovat

- Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen
- Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen
- Liikunnan kansalaistoiminnan aktivoiminen ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteiden uudistaminen
- Liikuntapalvelujen tuottaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen

Monet liikuntastrategian tavoitteet ja toimenpiteet sisältyivät myös Helsingin kaupungin vuosien 2013–2016 strategiaan.

Kuinkin päätavoitteen osalta strategiassa on mainittu sitä edistävät keskeiset toimenpiteet.

Strategian tavoitteiden toteuttaminen on edellyttänyt laajaa yhteistyötä kaupungin eri hallinnonalojen välillä sekä koko kaupunkikonsernin sisällä. Päävastuu toimenpiteiden toteuttamisesta on ollut liikuntavirastolla.

Strategiassa esitetyt toimenpiteet on toteutettu ja tarkennettu liikunta-toimen vuosittaisen toiminnan suunnittelun ja talousarvion valmistelun yhteydessä. Talousarvioiden valmistelussa strategiassa esitetyille toimenpiteille ja hankkeille on kohdennettu taloudellisia resursseja. Samalla on tarkennettu aikatauluja ja vastuutahoja.

Strategian tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista on seurattu osana liikuntatoimen normaalia vuosiseurantaa. Liikuntalautakunta merkitsi tiedoksi 11.12.2014 liikuntastrategian väliraportin vuosilta 2013 – 2014.

Liikuntalautakunnan toimikausi päättyy 31.5.2017 ja siksi liikuntavirasto valmisteli liikuntastrategian loppuraportin liikuntalautakunnan viimeiseen kokoukseen, vaikka liikuntastrategian voimassaoloaika päättyy virallisesti vasta vuoden 2017 lopussa.

Liikuntaviraston on valmistellut esityslistan liitteenä olevan Liikunta-strategian tiiviin arvioinnin seurantaraportin, jossa esitellään vuosien 2013–2017 keskeisiä tuloksia ja toimenpiteitä.

Lisäksi raportissa on arvioitu strategian hankkeiden tuloksia ja toimenpiteitä asteikolla 1 – 5.

Arviointiasteikko on

1 = Tavoite ei ole toteutunut

2 = Tavoitteet on saavutettu vain osittain eli noin 25 prosenttisesti

3 = Tavoitteet on saavutettu puoliksi eli 50 prosenttisesti

4 = Tavoitteet on saavutettu lähes kokonaan eli noin 75 prosenttisesti

5 = Tavoitteet on saavutettu

Monet liikuntastrategian tavoitteet ja toimenpiteet ovat edenneet suunnitelmien mukaan. Muutamia hankkeista ovat toteutuneet suunniteltua hitaammin.

Liikuntastrategian päätavoitteiden toteutumisen arviointi asteikolla 1 – 5

<i>Päätavoite</i>	<i>Päätavoitteiden toimenpiteiden osa-alueiden arvioinnin keskiarvo asteikolla 1 – 5</i>
Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikuttavuuden vähentäminen	4,21
Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen-	3,42
Liikunnan kansalaistoiminnan aktivoiminen ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteiden uudistaminen	4,60
Liikuntapalvelujen tuottaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa	4,08
Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen	3,86

Yhteensä	4,05
-----------------	-------------

Strategian päätavoitteista parhaiten on edennyt ”Liikunnan kansalais-toiminnan aktivoiminen ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperus-teiden uudistaminen”, joka saa kokonaisarvosanaksi keskiarvon 4,60.

Lasten ja nuorten syrjäytymistä on ehkäisty tukemalla liikuntaseurojen lasten ja nuorten liikunnan toimintaedellytyksiä. Liikuntaseurojen avus-tusten myöntämisperusteet on uudistettu. Liikuntaviraston ja opetusvi-raston liikuntatilojen iltapäiväkäyttöä ja iltakäyttöä on tehostettu. Koulu-jen liikuntatilojen vapaa-ajan hallinnointi siirtyy liikuntavirastolle 1.6.2017 alkaen.

Liikuntaviraston on kehittänyt asiakasjärjestelmiä ja ottanut käyttöön asiakkaita palvelevia uusia verkkopalveluja.

”Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähen-täminen” tavoite on myös edennyt hyvin, sen kokonaisarvio on 4,21.

Yleiskaavassa on varaukset liikuntapaikoille. Liikuntavirasto on suunni-tellut ja rakentanut liikuntapaikkoja eri toimijoiden kanssa. Liikuntaviras-ton on rakentanut ja ylläpitänyt lähiliikuntapaikkoja ja ulkokuntoilu-lait-teita. Liikunnasta syrjäytyneiden määrää on vähennetty kehittämällä kohdennettujen matalankynnyksen liikuntapalveluja ja liikuntaneuvon-taa sekä poikkihallinnollisia palveluketjumalleja kaupungin eri toimijoi-den kanssa.

Osana kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa syrjäyty-mistä on ehkäisty järjestämällä 7-12-vuotiaille alakoululaisille lapsille heitä kiinnostavaa monipuolista edullista harrasteliikuntaa iltapäivisin koulujen tiloissa tai koulujen lähellä olevissa liikuntapaikoissa (Easy-Sport). Yläkouluikäisille 13 - 17-vuotiaille nuorille on järjestetty laadu-kasta ja monipuolista matalan kynnyksen harrasteliikuntaa (FunActi-on). Harrasteliikuntatoimintaa on laajennettu myös vammaisille ja pitkä-aikaissairaille lapsille sekä muille erityisen tuen tarpeessa oleville lap-sille ja nuorille. Peruskoulujen koulupäivään ja sen yhteyteen on lisätty liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta (Liikkuva koulu). Liikkuva koulu toimin-ta on laajentunut kaikkiin Helsingin kouluihin.

”Liikuntapalvelujen tuottaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa” ta-voite on edistynyt myös hyvin, sen kokonaisarvion on 4,08.

Uusia vapaassa käytössä olevia monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja on rakennettu. Koulujen ja päiväkotien pihoja sekä puistojen liikunta- ja leikkipaikkoja on kehitetty lähiliikuntapaikoiksi ja monipuolisiksi oppimi-sympäristöiksi yhdessä eri toimijoiden kanssa. Lähiöprojektin kanssa

on kunnostettu julkisia kaupunkitiloja, lisätty liikkumisympäristön houkuttelevuutta rakentamalla liikuntapaikkoja. Kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta ja edellytyksiä on parannettu peruskorjaamalla ulkoilureittejä ja lisäämällä reittien yhteyteen kuntoilulaitteita.

Jalkapalloseurojen seurakenttiä on rakennettu suunnitelmien mukaan ja niiden verkosto alkaa olla jo varsin kattava. Vuorovaikutusta ja tapaamisia kaupungin eri virastojen välillä on lisätty entisestään. Liikuntatoimen vuokrauseriaatteet uudistettiin vuonna 2014.

Kumppanuuksien merkitys on korostunut sitä mukaan kun liikuntatoimen omat resurssit ovat vähentyneet.

Yhteistyötä kaupunkikonsernin sisällä on kehitetty mm. sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajana johdolla toimivassa Liikuntafoorumissa, jossa on ollut mukana liikuntapalveluita tuottavien yhteisöjen edustajia (stadion-säätiö, Jääkenttäsäätiö, Urheiluhallit Oy). Helsingin kaupunkikonsernin eri toimijoiden yhteistyötä ja toiminnan koordinointia tulee edelleen parantaa.

Liikuntatoimi on ollut mukana kehittämässä huipulle tähtäävien nuorten urheilijoiden harjoitusolosuhteita yhdessä Pääkaupunkiseudun urheilukaatemian kanssa.

”Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen” sai kokonaisarvosanaksi 3,86.

Tähän päätavoitteeseen sisältyi henkilökunnan ja esimiesten osaamisen kehittämiseen liittyviä hankkeita ja koulutuksia. Liikuntavirasto on jatkanut hyväksi havaittua liikuntapaikanhoitajien oppisopimuskoulutusta, jonka avulla on saatu liikuntavirastoon ammattitaitoisia nuoria työntekijöitä.

Liikuntaviraston vastuulla ollut kaupungin henkilöstöliikunta on ollut merkittävässä asemassa kaupungin henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämässä ja työkyvyn säilyttämisessä.

Liikuntavirasto on työllistänyt satoja helsinkiläisiä nuoria erityisesti keksäisin omalla rahoituksella ja kaupungin hankerahoituksella.

Liikuntavirasto on toiminut nettobudjetoituna yksikkönä vuodesta 2013 alkaen ja se on tuonut hyviä tuloksia. Liikuntaviraston tulot ovat kasvaneet ja toimintakatetavoite on saavutettu vuosittain. Samoin tulos-palkkiojärjestelmästä on saatu hyviä kokemuksia ja säästöjä.

Huonoimman kokonaisarvion 3,42 saa päätavoite ”Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen”. Tämän pääkohdan arvosanaa laskevat erityisesti liikuntapaikkarakentami-

sen määrärahojen väheneminen, joka lisää entisestään liikuntaviraston kiinteistöjen perusparannuksen korjausvelkaa.

Kiristyvän talouden takia uusien kaupunginosien liikuntapaikat toteutuvat viiveellä ja monien merkittävien hakkeiden suunnittelu ja toteutus on hidastunut sekä vaikeutunut.

Jätkäsaaren liikuntapuiston ja Bunkkerin liikuntatilojen suunnittelu ja rakentaminen on käynnistynyt niin, että tavoitteen mukaisesti liikunta-tilat ovat lähikoulujen ja asukkaiden käytössä kun koulu aloittaa toimintansa. Uusien kaupunginosien liikuntapalveluiden toteutus on viivästynyt, tämä vaatii uusia rahoitus- ja tuottamistapoja. Osa toimenpiteiden hidastumisesta johtuu myös muusta kuin liikuntatoimen omista toimenpiteistä.

Liikuntatoimi on aktivoinut ja osallistunut kansainvälisten ja paikallisten urheilu- ja liikuntatapahtumien järjestämiseen ja luonut sekä yllä-pitänyt puitteita tapahtumien järjestämiseen. Liikuntavirasto on toiminut yhteistyökumppanina useissa kansallisissa ja kansainvälisissä liikunta- ja urheilutapahtumissa, jolla on lisätty Helsingin viihtyvyyttä sekä vetovoimaisuutta. Esimerkkejä näistä tapahtumista ovat kansainvälinen Gymnaestrada 2015 voimistelutapahtuma, jääkiekon, taitoluistelun ja muiden palloilulajien kansainväliset arvokilpailut sekä vuotuiset toistuvat jalkapallon Helsinki Cup, Helsinki City Run, Naisten10 sekä Helsinki City Maraton juoksutapahtumat, ratsastuksen Horse Show tapahtumat ja jääkiekon Talviklassikko. Lisäksi tapahtuma-avustuksilla on tuettu vuosittain kymmeniä paikallisia liikunta- ja urheilutapahtumia

Ulkoliikuntapaikkojen laatua, monikäyttöisyyttä ja käyttöastetta on parannettu rakentamalla tekonurmikenttiä ja tekojääratoja.

Lonnan ja Vallisaaren saaret ovat avautuneet Helsingin edustalta ulkoilukäyttöön. Merellisten palveluiden laadun varmistamiseksi ja tuottamisen tehostamiseksi sekä tueksi esitettiin rakennettavaksi keskitetty merellisten palvelujen tukikohta Kruunuvuorenrantaan. Tämä hanke ei ole edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Helsingin kaupunki peruskorjaa yhdessä valtion kanssa Helsingin Olympiastadionin ja kehittää sen ympäristöä, jotta Olympiastadionilla voidaan järjestää kansainvälisiä urheilun ja kulttuurin suur tapahtumia. Lisäksi selvitettiin mahdollisuuksia rakentaa SuomiHalli sisävelodromi tai palloiluhalli Malmille. Hernesaaren on suunniteltu purjehduskeskus.

Liikuntastrategian kaikkien pääkohtien keskiarvoksi tulee 4,05. Liikuntastrategian tavoitteet ja toimenpiteet ovat edenneet suunnitelmien mukaan. Toimintaympäristön, talouden ja muiden resurssien muutosten

11.05.2017

LJ/6

vuoksi joissakin hankkeissa on edetty suunniteltua hitaammin. Monet strategian teemat ja tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia.

Yksittäisistä toimenpiteistä parhaiten ovat toteutuneet pääkohtaan ”Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen” kuuluvat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaiset lapsia liikkumaan aktivoivat liikuntahankkeet, kuten esimerkiksi lasten ja nuorten harrasteliikuntaa lisänneet EasySport, FunAction sekä Liikkuva koulu hankkeet.

Samoin kumppanuushankkeet jalkapalloseurojen kanssa uusien teknurmikenttien rakentamiseksi ovat toteutuneet jopa suunniteltua paremmin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Pekka Jyrkiäinen, suunnittelija, puhelin: 310 87438

Liitteet

- 1 Liikuntastrategia 2013-2017 raportti 2017
- 2 Liikuntastrategia 2013 - 2017 Liik 20121113

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano